

Ο ποιητής, Τ. Νικηφόρου

Τόλης Νικηφόρου

Ο ποιητής

εγώ δεν γράφω στίχους

δεν τραγουδάω

σαν προαιώνιος κατακλυσμός

κλονίζω τα ίδια φράγματα

σαν την πανούργα θάλασσα

κατατρύω τον ίδιο βράχο

σαν πεισματάρης γύφτος

δουλεύω το ίδιο φουσερό

ανάβω την ίδια φλόγα

κολλάω αφίσες με το σάλιο μου

σκίζω στολές

τσακίζω αλύπητα παράσημα

χορεύω στις ανύποπτες πλατείες σας

μπερδεύω τους λογαριασμούς σας

ανοίγω το κλουβί να φτερουγίσετε

αδειάζω ένα τσουβάλι ζωγραφιές στα πόδια σας

Τόλης Νικηφόρου, *Ο μεθυσμένος ακροβάτης*, 1979

Ασκήσεις

1. Το ποίημα στηρίζεται/ αρθρώνεται πάνω σε τρεις παρομοιώσεις:
 - α) Να εντοπίσετε τα δυο σκέλη των παρομοιώσεων. Τι παρομοιάζεται/ συγκρίνεται με τι;
 - β) Να σχολιάσετε τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στο β' σκέλος των παρομοιώσεων, προσέχοντας κυρίως τη συνδηλωτική σημασία των ρημάτων.
 - γ) Τι νομίζετε ότι πετυχαίνει ο ποιητής με τη χρήση των συγκεκριμένων παρομοιώσεων;
2. Στο ποίημα έχουμε το σχήμα άρσης και θέσης, όπου πρώτα κάτι «αίρεται» και μετά «τίθεται».
 - Στους δύο πρώτους στίχους έχουμε την άρση: ποιες ενέργειες δεν κάνει ο ποιητής;
 - Στους υπόλοιπους στίχους έχουμε τη θέση: ποιες ενέργειες κάνει ο ποιητής; Να εντοπίσετε τα ρήματα με τα οποία αποδίδονται οι ενέργειες του ποιητικού υποκειμένου. Ποιο κοινό χαρακτηριστικό παρουσιάζουν;
 - Τι κερδίζει ο ποιητικός λόγος στη συγκεκριμένη περίπτωση με το σχήμα άρσης και θέσης;
 - Δοκιμάστε να χρησιμοποιήσετε κι εσείς το σχήμα άρσης και θέσης σε ένα δικό σας ποίημα με διαφορετικό θέμα και τίτλο. Μπορείτε π.χ. να αρχίσετε με τους πρώτους στίχους του ποιήματος *εγώ δεν γράφω στίχους, δεν τραγουδάω*, και να συνεχίσετε με τον δικό σας τρόπο.
3. Προσέξτε τον τρόπο με τον οποίο απευθύνεται το ποιητικό υποκείμενο προς τους αναγνώστες. Τι είδους σχέσεις δημιουργεί μαζί τους;
4. *ανοίγω το κλουβί να φτερουγίσετε:* Πώς αντιλαμβάνεστε το νόημα των στίχων;
5. Δοκιμάστε να ασχοληθείτε με την ποιητική ανάγνωση του κειμένου. Δεδομένου ότι το ποίημα δεν έχει καθόλου σημεία στίξης, επιλέξτε εσείς τα σημεία στα οποία θα κάνετε παύσεις, ώστε να αποδώσετε το νόημα και τον ρυθμό του κειμένου.
6. *αδειάζω ένα τσουβάλι ζωγραφιάς στα πόδια σας:* Ποιες εικόνες «αδειάζει» στα δικά σου πόδια ο ποιητής; Να δημιουργήσετε ένα εικαστικό έργο, ζωγραφική, φωτογραφία, κολάζ με εικόνες που αδειάζει στα πόδια σας ο ποιητής.

7. Να οργανώσετε ποιητικό αναλόγιο στο οποίο μπορείτε να παρουσιάσετε τα ποιήματα για την ποίηση ([Στο θάνατο του Ashraf Fayadh](#), [Μικρό δοκίμιο για την ποίηση](#), [Καιρός να γράψω](#), Ο ποιητής, [Επωδός](#), [Το ποίημα](#)) καθώς και άλλα που θα επιλέξετε ή θα δημιουργήσετε. Για την ανάγνωση των ποιημάτων, θυμηθείτε τα λόγια του Σεφέρη ότι η ποίηση είναι προφορική λογοτεχνία και ότι χρησιμοποιεί τη σιωπή, είναι καμωμένη από λόγο και από σιωπή. Να προσέξετε ιδιαίτερα, επομένως, τις σιωπές, δηλαδή τις παύσεις, που καθορίζουν και τον ρυθμό του ποιήματος.
Δοκιμάστε να δημιουργήσετε ένα δικό σας ποίημα, αντλώντας κάποιες λέξεις, φράσεις από το παρακάτω υλικό που προέρχεται από τα ποιήματα που διαβάσατε: λαβύρινθοι αναζήτησης, σαν προαιώνιος κατακλυσμός, κι ο κόσμος είναι ακόμη στρογγυλός, όταν ακόμη το χορτάρι είναι πράσινο, με πληρωμήν εισιτηρίου.